EU-VAALIT: AGE MANIFESTI VAATII TOIMENPITEITÄ IKÄTASA-ARVOISEMMAN EUROOPAN PUOLESTA

Yli 65-vuotiaiden osuus Euroopan väestöstä on jo yli viidennes. Tulevissa Euroopan parlamentin vaaleissa ikääntyvien asemaa ja oikeuksia halutaan nostaa esille niin ehdokkaiden kuin äänestäjien toimesta. Tässä työssä isossa roolissa on AGE-verkosto.

Euroopan unionissa asuu lähes 450 miljoonaa ihmistä. Yli 65-vuotiaita on noin 95 miljoonaa, runsas viidennes. Vuonna 2050 väestöryhmän osuuden ennustetaan nousevan 30 prosenttiin. (Eurostat, 1/2023, Euroopan komissio).

Kun puhutaan ikäihmisistä Euroopassa, puhutaan siis merkittävästä väestönryhmästä.

– Puhumme kuitenkin mieluummin senioreista kuin ikäihmisistä. Ja vielä mieluummin ihmisistä, joilla on vuosien tuomaa elämänkokemusta, toteaa **Filip Hamro-Drotz**.

Eurooppa on tarkoitettu kaikenikäisille

Hamro-Drotz on Svenska Pensionärsförbundetin (SPF) kansainvälisistä asioista vastaava jäsen. SPF on jäsenenä Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU ry:ssä, joka edustaa jäsenjärjestöjensä kautta noin 250 000 suomalaista eläkeläistä.

SPF on myös yksi lähes sadasta järjestöstä, mikä on mukana vuonna 2001 perustetussa AGE Platfom Europe -verkostossa.

– AGE on poliittisesti sitoutumaton ja itsenäisesti senioreiden edunvalvontaa tekevä toimija EU:ssa. Sihteeristömme sijaitsee Brysselissä ja sieltä käsin olemme tiiviissä yhteydessä EU-komissioon. Väestörakenteen ikääntymisellä on merkittäviä vaikutuksia, joilta ei voi enää ummistaa silmiä. Me toimimme kansallisten seniorijärjestöjen edustajana ja äänitorvena jokaiselle ikääntyvälle eurooppalaiselle, AGEn hallintoneuvostossa istuva Hamro-Drotz kertoo.

EU:n kehysohjelma ikääntymisestä julkaistiin vuonna 2021. Se käynnisti keskustelun siitä, kuinka väestörakenteen vanheneminen tulisi ottaa paremmin huomioon EU:n aloitteissa ja politiikassa. AGE on ollut ja on edelleen mukana useissa EU:n rahoittamissa hankkeissa, kuten ikätasa-arvo- sekä hoito- ja hoivastrategian valmisteluissa. Tällä hetkellä tärkein vaikuttamiskohde on kuitenkin kesäkuussa järjestettävät EU-vaalit. Tätä tehtävää varten AGE julkaisi manifestin Euroopan parlamentissa 24. tammikuuta 2024.

– Manifestissa tuomme esille kolme kärkitavoitettamme: ikätasa-arvostrategian täytäntöönpano, osallistava ikääntyminen sekä ikäihmisten hyvinvoinnin ja hoidon varmistaminen. Nämä tavoitteet pitävät sisällään esimerkiksi ikäsyrjinnän torjumisen, YK:n yleissopimuksen ikääntyneiden oikeuksista, sukupolvien välisen solidaarisuuden sekä itsemääräämisoikeuden ja ihmisarvon loppuelämän hoitovaiheessa, Hamro-Drotz listaa. – Pyrimme siihen, että puolueet ja parlamentin

jäsenehdokkaat ottaisivat ohjelmaansa nämä teemat ja pitäisivät ne agendalleen myös sitten, kun tulee konkreettisten toimenpiteiden aika.

Oikeus hyvään ikääntymiseen

Hamro-Drotz pitää ikäihmisten haasteita Suomessa varsin samankaltaisina muihin Euroopan maihin verrattuna. Näistä yksi merkittävimmistä on pakotettu yksinäisyys.

– Tämä on seikka, johon tulee puuttua, hän korostaa. – Koska EU jää kuitenkin usein etäiseksi toimijaksi yksittäisen ihmisen tasolla, paikallisten toimijoiden ja turvaverkoston merkitys kasvaa.

Toiseksi yhteiseurooppalaiseksi vanhenevan väestön arjen haasteeksi Hamro-Drotz nostaa digitalisaation. Hän peräänkuuluttaa EU:n päätöksenteolta enemmän ratkaisuja digitalisaation eettisiin suuntaviivoihin ja valvontaan.

– Yhteiskunnan perustoiminnot, kuten viranomais- ja rahoituslaitosten palvelut, tulisi olla mahdollista hoitaa myös muutoin kuin digitaalisesti, samoin esimerkiksi kotihoidon järjestäminen. Myös iäkkäiden kykyyn käyttää digitaalisia laitteita, alkaen älypuhelimista, tulee panostaa. Edunvalvojaorganisaationa emme ole laittamassa kapulaa rattaisiin yhteiskunnan kehitykselle. Päinvastoin katsomme eteenpäin ja haluamme olla vaikuttamassa siihen, että yhteiskunta kehittyisi tässäkin suhteessa tasa-arvoisempaan suuntaan – että digitalisointi olisi kaikkien helposti saatavissa.

Suuressa mittakaavassa Hamro-Drotz muistuttaa, että keskustelun lähtökohta on ihmisten väistämätön elämänkaari. Hän pitääkin valitettavana asenteita, joissa ikäihmisistä puhutaan yhtenä ryhmänä. – Todellisuudessa kyse on hyvin heterogeenisestä ihmisjoukosta, jolla on valtava määrä kokemusta ja osaamista annettavanaan. Senioreilla on keskeinen rooli ikäryhmien välisessä vuorovaikutuksessa, vapaaehtoistyössä sekä kuluttajina ja veronmaksajina. Meidät tulisikin ymmärtää ennemmin voimavarana kuin kustannuseränä.

Hamro-Drotz itse kertoo aina olleensa kiinnostunut kansalaisyhteiskunta-ajatuksesta.

– Henkilökohtaisesti minulle on tärkeää, että eri-ikäiset ihmiset nähdään ja heitä kuullaan. Se lähtee niinkin yksinkertaisista asioista kuin ystävällisyydestä ja arvostuksesta toisiamme kohtaan. Tarvitaan rohkeutta puhua vaikenemisen sijaan. Itselleni vaikuttamisesta on tullut osa elämää ja se antaa myös valtavasti voimaa ja sisältöä; tietoisuus siitä, että ainakin yrittää, Filip Hamro-Drotz päättää.